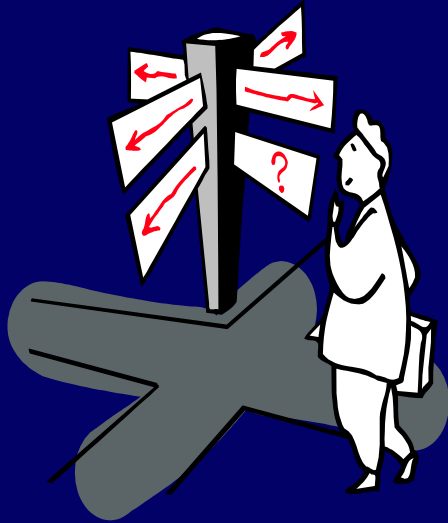
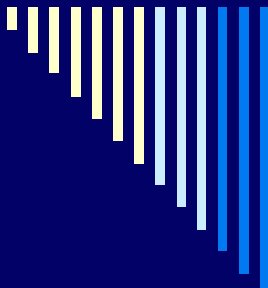

Rola i zadania
wychowania przedszkolnego
wobec zmieniającej się
rzeczywistości.

Kierunki rozwoju edukacji w ciągu najbliższych lat są konsekwencją zobowiązań przyjętych podczas szczytu Rady Europy w Lizbonie w 2000 r. /Strategia Lizbońska/:

- inwestycje w kapitał ludzki /budowanie społeczeństwa opartego na wiedzy, dostosowanie systemów edukacji do rynku pracy/

Polityka spójności – integralna część
Strategii Lizbońskiej to instrument realizacji
założeń lizbońskich przez wdrażanie
programów
na poziomie krajowym i regionalnym

Najważniejsze wyzwania:

- upowszechnienie edukacji przedszkolnej,
- zwiększenie udziału dorosłych w kształceniu ustawicznym.

Najlepsza i najskuteczniejsza droga
do podnoszenia jakości edukacji
i ułatwienia do niej dostępu

bardziej efektywne
wykorzystywanie zasobów
tak finansowych, jak i ludzkich.

Trendy demograficzne.

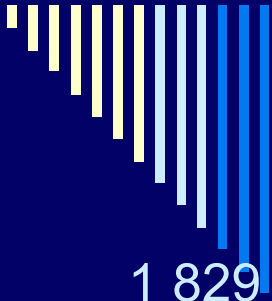
- Liczba dzieci i młodzieży w wieku od 7 do 24 lat, wynosząca obecnie 10 mln, zmniejszy się do 8 mln w roku 2010 oraz do prawie 6 mln w roku 2030.
- Analiza tendencji w poszczególnych grupach wiekowych wskazuje, że dzieci w wieku 3-6 lat będzie w tym okresie systematycznie przybywać, a największy przyrost odnotujemy między rokiem 2014 a 2018.

źródło: Prognoza ludności Polski 1999, GUS

Wnioski:

- Tak znaczące zmiany w demografii będą miały znaczący wpływ na system edukacji.
- Zmniejszanie się liczby dzieci i młodzieży winno pociągać za sobą zmniejszanie się infrastruktury, kadry nauczycielskiej, ale także pozwolić na działania zmierzające do poprawy jakości edukacji.

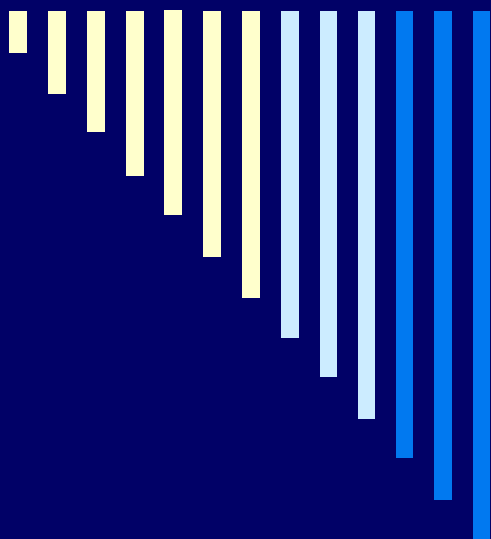
W roku 2003

dzieci w wieku od 0 do 5 lat było 2 213 044

1 829 102 **-82,6%** nie miało dostępu do żadnej oferty
systemowo wspierającej rozwój

dzieci w wieku 3-5 lat było 1 149 019, w tym 765 117
66,5% nie uczęszczało do przedszkola

objęcie fachową opieką, pomocą i edukacją
tej grupy dzieci wymaga stworzenia co najmniej
73 tysięcy miejsc pracy dla samych tylko
profesjonalistów

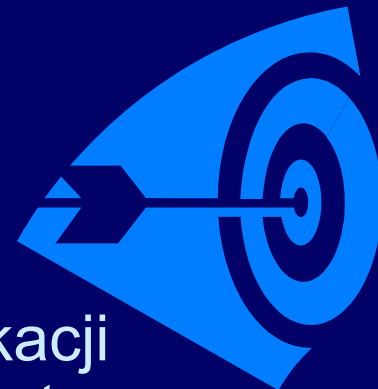
Strategia Rozwoju Edukacji na lata 2007-2013

**Ministerstwo Edukacji Narodowej
i Sportu**

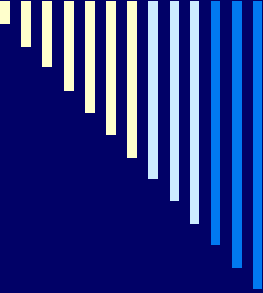
www.men.home.pl

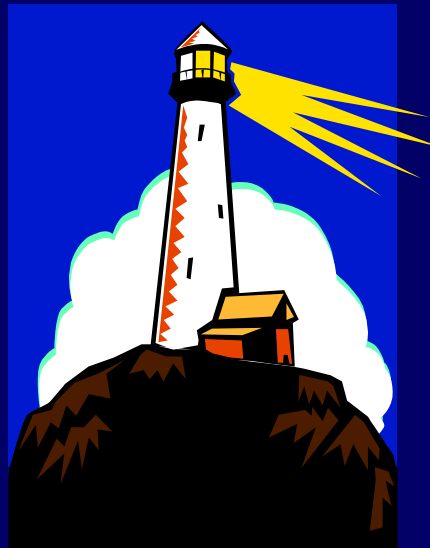
Trzy grupy celów strategicznych:

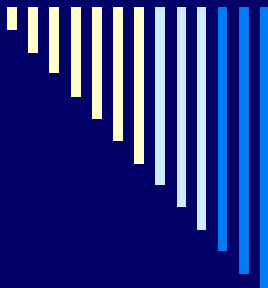

- Poprawa jakości i efektywności systemów edukacji w UE wobec nowych zadań społeczeństwa opartego na wiedzy oraz zmieniających się metod i treści nauczania i uczenia się
- Ułatwienie powszechnego dostępu do systemów edukacji, zgodnie z nadrzędną zasadą kształcenia ustawicznego
- Otwarcie systemów edukacji na środowisko i świat w związku z koniecznością lepszego dostosowania edukacji do potrzeb pracy zawodowej i wymagań społeczeństwa oraz sprostania wyzwaniom wynikającym z globalizacji.

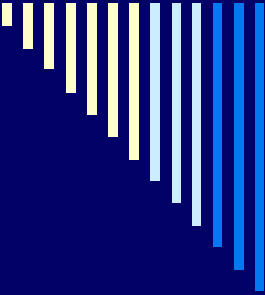
Działania służące realizacji zamierzeń strategicznych.

Rozbudowa systemu wczesnego wspomagania

- Program rządowy „Wczesna wielospecjalistyczna, kompleksowa, skoordynowana pomoc dziecku zagrożonemu niepełnosprawnością lub niepełnosprawnemu i jego rodzinie”
www.men.home.pl / kształcenie specjalne/
- Rozporządzenie MENiS z dnia 4.04.2005 r. w sprawie organizowania wczesnego wspomagania rozwoju dzieci

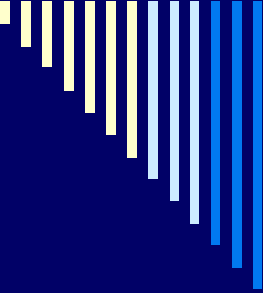
Upowszechnienie wysokiej jakości edukacji przedszkolnej oraz wzmocnienie pierwszego etapu edukacji:

- Zwiększenie dostępu do edukacji przedszkolnej i wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci
- Wprowadzenie alternatywnych form edukacji przedszkolnej
- Zmniejszenie obciążeń finansowych i organizacyjnych
- Zapewnienie dobrej jakościowo edukacji związanej ze środowiskiem dziecka
- Angażowanie rodziców w proces wychowawczy

Zwiększenie roli edukacji kulturalnej:

- Wzbogacenie oferty zagospodarowania wolnego czasu: organizacja dodatkowych zajęć, kół zainteresowań, wspieranie rozwoju młodych talentów,
- Identyfikacja z miejscem urodzenia i jego dziedzictwem kulturowym

Zapewnienie łagodnego przejścia dzieci od edukacji przedszkolnej (formy zabawowe) do edukacji szkolnej zadaniowej i przedmiotowej

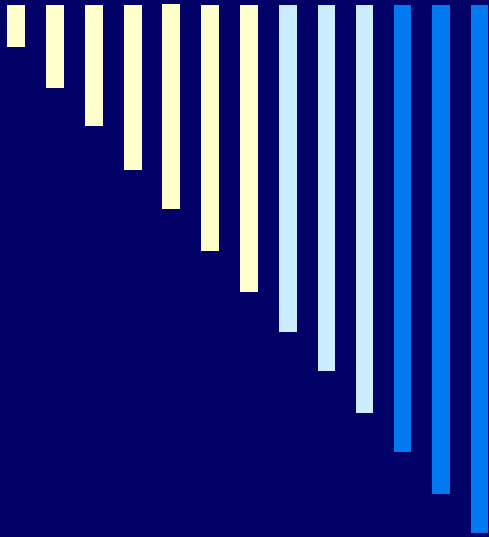
- Wprowadzenie nowych form organizacyjnych wychowania przedszkolnego (dla dzieci 3-4 letnich)
- Samodzielne grupy przedszkolne tworzone przez gminy w możliwie najbliższym miejscu zamieszkania dzieci
- Objęcie dzieci 5-letnich obowiązkowym wychowaniem przedszkolnym lub przyznanie tym dzieciom prawa do rocznego wychowania przedszkolnego (zadanie gmin)
- Decyzja o obniżeniu wieku rozpoczęcia obowiązku szkolnego do 6 lat (działanie etapowe)

Realizowane programy to m.in.:

- Narodowy Plan Rozwoju 2004-2006
Narodowa Strategia Integracji Społecznej
- Narodowy Plan Działań Na Rzecz dzieci 2004-2012 – „*Polska dla Dzieci*”

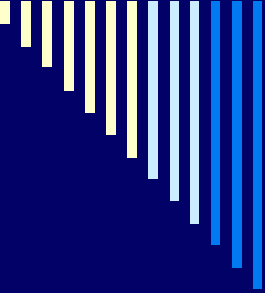
Narodowe Plany Rozwoju na lata 2004 -2006 i 2007 - 2013

www.npr.gov.pl

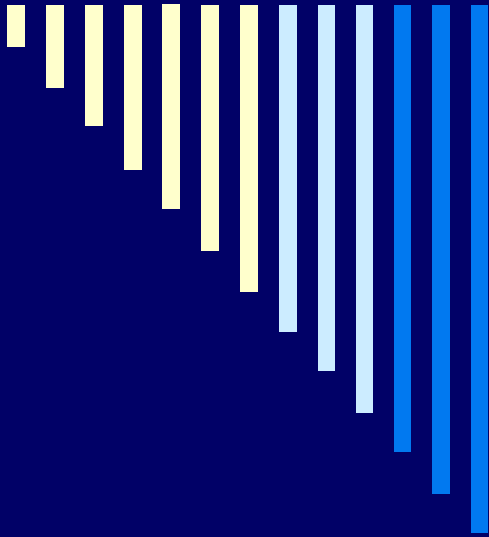
Sektorowy Program Operacyjny Rozwój Zasobów Ludzkich 2004 – 2006 (SPO RZL)

- Priorytet : „Rozwój społeczeństwa opartego na wiedzy”
- Realizowany jest przez zwiększenie dostępu do edukacji – promocję kształcenia przez całe życie oraz podniesienie jakości edukacji w stosunku do potrzeb rynku pracy.

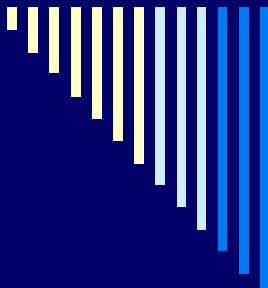

Zwiększenie dostępu do edukacji – realizacja trzech projektów przy finansowym wspieraniu Europejskiego Funduszu Społecznego:

- 1) alternatywne formy edukacji przedszkolnej (I, II i III edycja),
- 2) badanie stopnia przygotowania dzieci 6-letnich do edukacji przedszkolnej (rok 2006),
- 3) zakup nowoczesnego sprzętu specjalistycznego ułatwiającego kształcenie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (część I, II i III)

Program Operacyjny: „Wykształcenie i kompetencje”

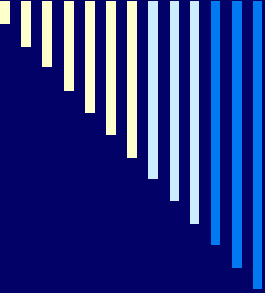
Program operacyjny „Wykształcenie i kompetencje” przedstawia, oparty na analizie SWOT obraz polskiego systemu edukacji:

- doceniona i wyraźnie zaznaczona jest rola wychowania przedszkolnego /podstawa do nabywania umiejętności na wyższych szczeblach edukacji/,
- zjawisko niekorzystne w Polsce – niski poziom uczestnictwa w edukacji przedszkolnej dzieci 3-5 lat /ok. 30 %, gdy w Europie między 70% a 100%.

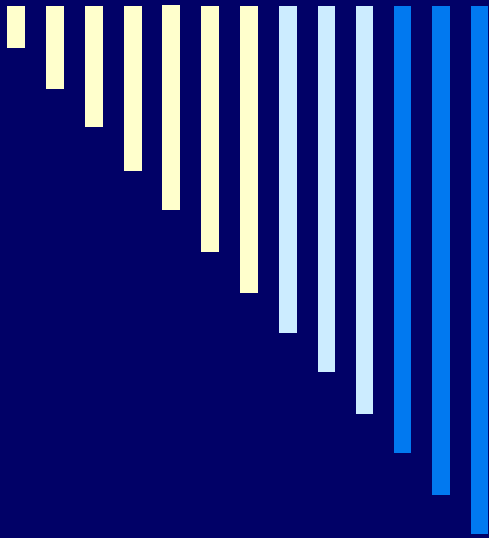
Priorytet: Kształcenie i wychowanie jako podstawa integracji społecznej

- Działanie: upowszechnianie edukacji
przedszkolnej
(rok bazowy 36,2%):

Upowszechnianie edukacji przedszkolnej:

- wyrównywanie szans edukacyjnych
- przekonanie rodziców w znaczeniu wczesnej edukacji dla dalszego rozwoju dziecka
- angażowanie rodziców w proces wychowawczy ułatwiając efektywną organizację pracy przedszkoli
- szeroko rozumiana edukacja ustawiczna
- wczesna diagnoza zaburzeń rozwojowych
- system pomocy dzieciom/ przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu

Narodowa Strategia Integracji Społecznej

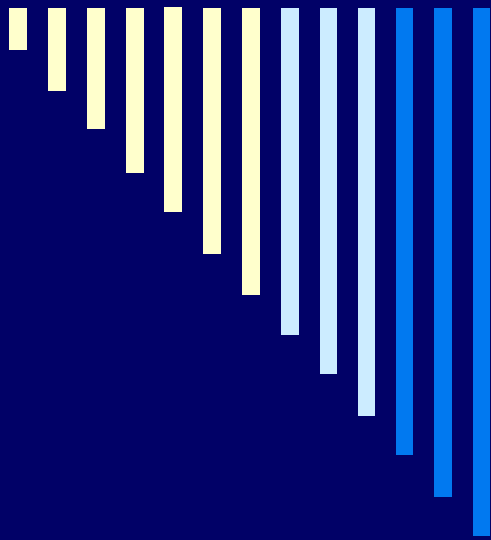
Ministerstwo Polityki Społecznej
www.mps.gov.pl

Priorytet 1: Wzrost uczestnictwa dzieci w wychowaniu przedszkolnym

□ Wskaźniki dla roku 2010:

- 60% dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym /miasto/,
- 40 % dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym /wieś/,
- 1/3 dzieci niepełnosprawnych objętych wychowaniem przedszkolnym

Narodowy Plan Działań na Rzecz Dzieci 2004-2012

„Polska dla Dzieci”

www.kuratorium.katowice.pl /prawa ucznia/

www.men.home.pl /konwencja o prawach dziecka/

„Magazyn Szkolny” marzec/kwiecień 2006 r.

>Narodowy Plan Działań na Rzecz Dzieci 2004-2012

„Polska dla Dzieci” - źródłem pomysłów na działanie przedszkola.<

Narodowy Plan Działań na Rzecz Dzieci 2004-2012 „Polska dla Dzieci” to strategia działania na rzecz dzieci w obszarach:

- zdrowie
- edukacja
- rodzina
- ochrona przed przemocą

Ważne!!!

- Realizacja planu nie przewiduje tworzenia nowych instytucji działających na rzecz dzieci, lecz doskonalenie pracy już istniejących.
- Wszystkie planowane zadania będą realizowane w ramach budżetów własnych resortów, jednostek samorządu terytorialnego, funduszy strukturalnych oraz funduszy pracy.

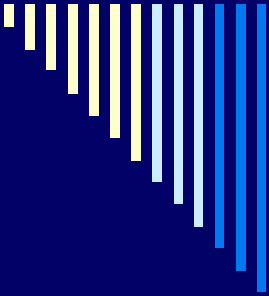
Co w Planie dla przedszkoli?

- I. Promowanie zdrowego trybu życia:
 - wszechstronna edukacja zdrowotna przejawiająca się w realizacji programów edukacyjnych i informacyjnych dla rodziców, dla dzieci – poznawaniem zasad zdrowego stylu życia,
 - profilaktyka w zakresie zdrowia fizycznego i wczesnego wspierania rozwoju.

II. Zapewnienie odpowiedniej jakości edukacji:

- współdziałanie rodziców i nauczycieli w procesie edukacji,
- wyrównywanie szans edukacyjnych poprzez upowszechnienie wychowania przedszkolnego wśród dzieci 3-5 letnich i przekonania rodziców, że warto przyprowadzić dziecko do przedszkola lub na zajęcia oferowane przez pedagogów wychowania przedszkolnego.

III. Pomoc i wsparcie dla rodziny (przeciwdziałanie pauperyzacji rodzin i skutkom utrwalonej nędzy i bezrobocia) przez:

- opracowanie zestawu informacji dla rodzica dotyczącego relacji w rodzinie, potrzeb dziecka i umiejętności wychowawczych i dotarcie z tą informacją do najszerszego grona odbiorców,
- promowanie praw człowieka,
- umożliwienie diagnozy środowisk lokalnych i skutecznego reagowania na ich potrzeby,

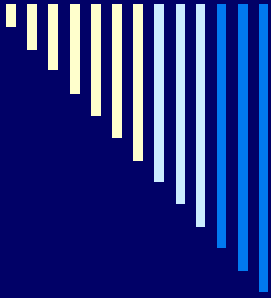
IV. Ochrona przed przemocą:

- przeciwdziałanie bezradności w wychowaniu i dysfunkcji w rodzinie,
- doskonalenie systemu reagowania na przemoc wobec dzieci,
- uświadamianie rodzicom wpływu mass-mediów na rozwój dzieci.

Pilnie potrzebne!!!

- Nowy model placówki oświatowej – spójność kształcenia z funkcją opiekuńczo-wychowawczą i wyrównywanie szans edukacyjnych, lokalne centrum kultury oraz kształcenia ustawicznego i aktywności obywatelskiej
- Koncepcja wspierania wczesnego rozwoju
- Innowacyjne rozwiązania organizacyjne i programowe
- Płaszczyzna współpracy między instytucjami władzy centralnej, samorządowej, organizacjami pozarządowymi

Innowacje pedagogiczne – prawo:

□ Art.22.2 ustawy o systemie oświaty:

Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi ponadto, w drodze rozporządzenia:

- warunki prowadzenia działalności innowacyjnej i eksperymentalnej przez szkoły i placówki, uwzględniając możliwość wprowadzania nowych rozwiązań programowych, organizacyjnych i metodycznych w zakresie działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej, a także wprowadzania odmiennych od powszechnie obowiązujących warunków działania i organizacji szkół i placówek.

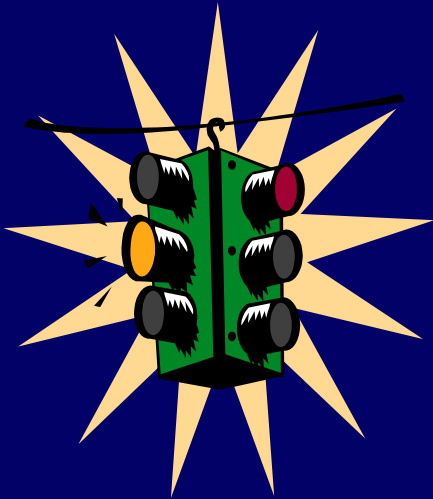

Innowacje pedagogiczne – prawo:

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 9 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków prowadzenia działalności innowacyjnej i eksperymentalnej przez publiczne szkoły i placówki (Dz.U z 2002 r. nr 56, poz. 506)
- § 2.2a ramowego statutu publicznego przedszkola – „Statut przedszkola określa (...) organizację działalności innowacyjnej i eksperymentalnej, jeżeli przedszkole taką działalność prowadzi.”

Innowacje pedagogiczne - argumenty „za” zmianami:

- zmieniają się poglądy na edukację najmłodszych,
- sytuacja przedszkola wymaga innego, nowego spojrzenia na cele, zadania i funkcje, które ma spełniać.

Praktyka....

Innowacje pedagogiczne na terenie Kuratorium Oświaty w Katowicach

Rok 2004/2005:

234 wszystkich, 44 (18,8%) w przedszkolach

□ Rok 2005/2006:

312 wszystkich, 91 (29,2%) w przedszkolach

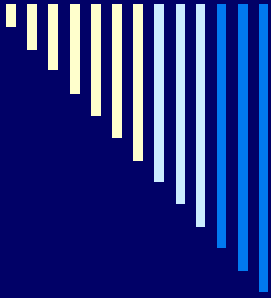
Przykłady działań innowacyjnych:

- „Popołudnie z mamą i tatą” / innowacja organizacyjna /
- „Na starcie” / innowacja organizacyjno – programowa /
- „Wspomaganie rozwoju umysłowego dziecka metodą P. Dennison’a” /innowacja metodyczna /
- „Talent za talent” / innowacja organizacyjno – programowa /
- „Przedszkole przyjazne dziecku” / innowacja organizacyjno – programowa /
- „Gdy przedszkole pustoszeje...” /innowacja organizacyjna /

z ostatniej chwili ...

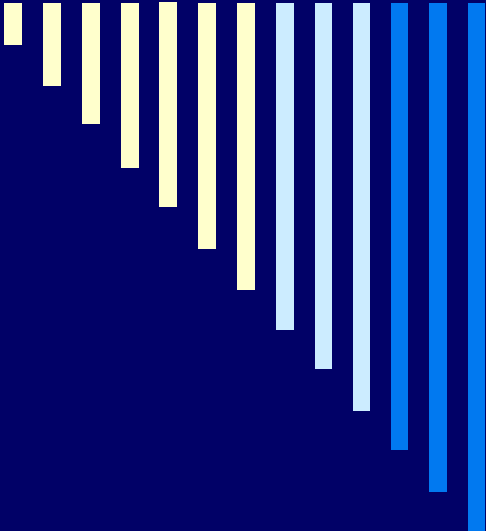
Rządowy program wspierania powstawania i realizacji regionalnych lub lokalnych programów wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży w roku 2006

„Aktywizacja i wspieranie JST i organizacji pozarządowych w zakresie udzielania uczniom pomocy materialnej o charakterze edukacyjnym”

Rządowa strategia rozwoju edukacji na obszarach wiejskich
- projekt z 8 września 2006 r.

www.men.home.pl

www.kuratorium.katowice.pl

Do zobaczenia w nowej
rzeczywistości oświatowej...

Dziękuję za uwagę
jadwigakroliczek@o2.pl